

ชุดกิจกรรมการเรียนรู้

รายวิชาสังคมศึกษา 3 รหัสวิชา ส22101

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

ชุดที่
1

เรื่อง

พลเมืองดีตามวิถีประชาธิปไตย

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

นางสาวนิตยา ปัญญาใส

ตำแหน่ง ครู วิทยฐานะ ครูชำนาญการพิเศษ

โรงเรียนเทศบาล 2 มุขมนตรี

สำนักงานการศึกษา เทศบาลนครอุดรธานี อำเภอเมืองอุดรธานี จังหวัดอุดรธานี

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย

คำนำ

ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ตามรูปแบบการเรียนการสอนสาระหน้าที่พลเมือง วัฒนธรรมและการดำเนินชีวิตในสังคมรูปแบบ SOCIAL Model เพื่อส่งเสริมความคิดอย่างมีวิจารณญาณ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม (สาระหน้าที่พลเมือง วัฒนธรรมและการดำเนินชีวิตในสังคม) สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 รายวิชา สังคมศึกษา 3 ส22101 ตามหลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนเทศบาล 2 มุขมนตรี จำนวน 5 ชุด ดังนี้

ชุดที่ 1 เรื่อง พลเมืองดีตามวิถีประชาธิปไตย	(4 ชั่วโมง)
ชุดที่ 2 เรื่อง กฎหมายกับการดำเนินชีวิตประจำวัน	(4 ชั่วโมง)
ชุดที่ 3 เรื่อง สถาบันทางสังคม	(4 ชั่วโมง)
ชุดที่ 4 เรื่อง วัฒนธรรมของไทย	(4 ชั่วโมง)
ชุดที่ 5 เรื่อง วัฒนธรรมของประเทศในภูมิภาคเอเชีย	(4 ชั่วโมง)

ในชุดกิจกรรมการเรียนรู้นี้ ประกอบไปด้วย สาระสำคัญ จุดประสงค์ ภาพประกอบ วิธีการจัดกิจกรรม การวัดผลประเมินและแบบบันทึกพฤติกรรม ซึ่งได้จากการศึกษาตำรา ข้อมูลจากอินเทอร์เน็ต และเว็บไซต์ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้เอกสารมีความสมบูรณ์และมีประสิทธิภาพในการใช้เป็นสื่อประกอบการเรียนรู้ อันจะส่งผลให้นักเรียนได้พัฒนาตนเอง

หวังเป็นอย่างยิ่งว่าเอกสารฉบับนี้จะเป็นประโยชน์ต่อครูผู้สอน และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องที่จะใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ให้นักเรียนได้เรียนรู้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ส่งผลให้นักเรียนมีเจตคติที่ดีต่อการเรียนและมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สูงขึ้น

นิตยา ปัญญาใส

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
คำนำ.....	ก
สารบัญ.....	ข
คำแนะนำการใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้สำหรับนักเรียน.....	1
บทบาทของนักเรียน.....	2
สาระหน้าที่พลเมือง วัฒนธรรมและการดำเนินชีวิตในสังคม.....	3
ใบคำสั่ง ชุดที่ 1 เรื่อง พลเมืองดีตามวิถีประชาธิปไตย.....	4
แบบทดสอบก่อนเรียน ชุดที่ พลเมืองดีตามวิถีประชาธิปไตย.....	5
ใบความรู้ที่ 1 เรื่อง พลเมืองดีตามวิถีประชาธิปไตย.....	7
ใบกิจกรรมที่ 1.1 เรื่อง พลเมืองดีตามวิถีประชาธิปไตย.....	12
ใบกิจกรรมที่ 1.2 เรื่อง พลเมืองดีตามวิถีประชาธิปไตย.....	14
แบบทดสอบหลังเรียน ชุดที่ 1 พลเมืองดีตามวิถีประชาธิปไตย.....	15
การดาขคำตอบแบบทดสอบก่อนเรียน-หลังเรียน ชุดที่ 1 พลเมืองดีตามวิถีประชาธิปไตย.....	17
แบบบันทึกผลการเรียนรู้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้.....	18
บรรณานุกรม.....	19
ภาคผนวก.....	20
เฉลยใบกิจกรรมที่ 1.1 เรื่อง พลเมืองดีตามวิถีประชาธิปไตย.....	21
เฉลยใบกิจกรรมที่ 1.2 เรื่อง พลเมืองดีตามวิถีประชาธิปไตย.....	23
เฉลยคำตอบแบบทดสอบก่อนเรียน-หลังเรียน ชุดที่ 1 พลเมืองดีตามวิถีประชาธิปไตย.....	24

คำแนะนำการใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้สำหรับนักเรียน
ชุดที่ 1 เรื่อง พลเมืองดีตามวิถีประชาธิปไตย

วัตถุประสงค์ของชุดกิจกรรมการเรียนรู้

1. เพื่อใช้เป็นสื่อการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
2. เพื่อพัฒนากระบวนการเรียนการสอน และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสังคมศึกษา 3 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2
3. เพื่อแก้ปัญหาการไม่มีสื่อประกอบการเรียนการสอนสาระหน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม
4. เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนได้ศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง มีเป้าหมายในการค้นคว้าที่ชัดเจน และมีความคิดอย่างมีวิจารณญาณ

คำชี้แจงการใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้

1. ชุดกิจกรรมการเรียนรู้เป็นการเรียนรู้โดยรูปแบบการเรียนการสอนสาระหน้าที่พลเมือง วัฒนธรรมและการดำเนินชีวิตในสังคม รูปแบบ SOCIETY Model
2. นักเรียนทุกคนต้องศึกษาจุดประสงค์การเรียนรู้และเนื้อหาอย่างละเอียด
3. การเรียนด้วยรูปแบบการจัดการเรียนรู้โดยบูรณาการรูปแบบการสอน CIPPA Model และรูปแบบการสอนการคิดอย่างมีวิจารณญาณ ในรายวิชาสังคมศึกษา 3 สาระหน้าที่พลเมือง วัฒนธรรมและการดำเนินชีวิตในสังคม ครูสามารถเลือกพิจารณา ใช้ให้เหมาะสมกับพื้นฐานและบริบทของนักเรียน คือ กระบวนการจัดการเรียนรู้วัฏจักร 5E จะต้องปฏิบัติตามขั้นตอนที่กำหนดให้อย่างเคร่งครัดและมีความซื่อสัตย์ต่อตนเอง
4. ก่อนเริ่มเรียนให้นักเรียนทุกคนทำแบบทดสอบก่อนเรียน
5. ถ้านักเรียนคนใดสงสัยหรือมีปัญหาก็ไม่เข้าใจ สามารถขอคำแนะนำจากครูผู้สอนได้ตลอดเวลา
6. เมื่อนักเรียนศึกษาหรือทำกิจกรรมจากชุดกิจกรรมการเรียนรู้ ชุดที่ 1 เรื่อง พลเมืองดีตามวิถีประชาธิปไตย จบแล้วให้นักเรียนแต่ละคนทำแบบทดสอบหลังเรียน
7. เวลาที่ใช้ในการศึกษาชุดกิจกรรมการเรียนรู้ ชุดที่ 1 เรื่อง พลเมืองดีตามวิถีประชาธิปไตย จำนวน 4 ชั่วโมง
8. หากนักเรียนยังมีข้อสงสัยหรือเรียนไม่ทันเพื่อน สามารถนำชุดกิจกรรมการเรียนรู้ไปใช้นอกเวลาเรียนได้

บทบาทของนักเรียน

1. ให้นักเรียนแบ่งกลุ่มๆ ละ 5 – 6 คน แต่ละกลุ่มให้เลือกประธาน และเลขานุการ
2. นักเรียนแต่ละกลุ่มอ่านคู่มือการใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้และปฏิบัติตามกิจกรรมตามลำดับขั้นอย่างระมัดระวัง
3. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มศึกษาหน่วยการเรียนรู้ จุดประสงค์การเรียนรู้ ใบคำสั่ง ใบความรู้ ในชุดกิจกรรมการเรียนรู้ทั้งหมดอย่างละเอียด
4. นักเรียนทุกคนทำกิจกรรมตามใบกิจกรรม
5. นักเรียนควรมีการบริหารการทำงานกลุ่มเป็นอย่างดี หากมีปัญหาใดๆ ควรปรึกษาครูผู้สอนทุกครั้ง และควรแบ่งบทบาทหน้าที่กันไว้ชัดเจน
6. ทุกครั้งเมื่อเสร็จสิ้นกิจกรรมในชุดกิจกรรมการเรียนรู้ ตัวแทนกลุ่มจะต้องนำเสนอผลงานกลุ่มหน้าชั้นเรียน และเก็บผลงานของนักเรียนเข้าแฟ้มสะสมงาน
7. ทุกกิจกรรมการเรียนรู้มีเวลาจำกัด นักเรียนควรปฏิบัติตามให้ทันเวลา ไม่ควรปล่อยทิ้งสะสมงานให้ค้าง เนื่องจากผลงานของแต่ละกิจกรรมการเรียนรู้ จะเป็นองค์ความรู้สำหรับกิจกรรมการเรียนรู้ในลำดับถัดไป
8. ในการทำกิจกรรมการเรียนรู้ ให้นักเรียนเป็นผู้สร้างองค์ความรู้หรือช่วยกันศึกษาค้นคว้าหาความรู้ และทำกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยความตั้งใจ
9. เมื่อเรียนจบแต่ละกิจกรรมการเรียนรู้ ควรเก็บอุปกรณ์การเรียนเข้าที่เดิมให้เรียบร้อยทุกครั้ง
10. หลังจากนักเรียนศึกษาชุดกิจกรรมการเรียนรู้จบแล้ว ให้ทุกคนทำแบบทดสอบหลังเรียน เพื่อเปรียบเทียบคะแนนก่อนเรียนกับหลังเรียน
11. นักเรียนควรมีความสามัคคี ร่วมมือร่วมใจในการสร้างสรรค์ผลงาน ขณะดำเนินกิจกรรมการเรียนรู้ทุกครั้ง

สาระหน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม

รายวิชา สังคมศึกษา 3

รหัสวิชา ส22101

เวลา 20 ชั่วโมง

เรื่อง พลเมืองดีตามวิถีประชาธิปไตย

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

เวลา 4 ชั่วโมง

สาระสำคัญ

ประเทศไทยซึ่งมีการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ซึ่งสอดคล้องกับวิถีชีวิตและความเป็นอยู่ของคนไทยในปัจจุบันถ้าทุกคนรู้จักหน้าที่และปฏิบัติตามหน้าที่ ใช้เสรีภาพที่ไม่ละเมิดบุคคลอื่นเคารพสิทธิผู้อื่น รู้จักแบ่งปันช่วยเหลือซึ่งกันและกัน จะทำให้สังคมไทย ดำรงอยู่อย่างมีความสุข

มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

มาตรฐานการเรียนรู้

มาตรฐาน ส 2.1 ปฏิบัติหน้าที่ของการเป็นพลเมืองดีตามกฎหมาย ประเพณีและวัฒนธรรม ดำรงชีวิตอยู่ร่วมกันในสังคมไทยและ สังคมโลกอย่างสันติสุข

ตัวชี้วัด

ส 2.1 ม.2/2 เห็นคุณค่าในการปฏิบัติตาม สถานภาพ บทบาทสิทธิ เสรีภาพ หน้าที่ในฐานะพลเมืองดี ตามวิถีประชาธิปไตย

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. บอกความหมาย หลักการสำคัญของประชาธิปไตยได้
2. บอกคุณลักษณะของสังคมประชาธิปไตยได้
3. อธิบายวิถีชีวิตประชาธิปไตยและนำประชาธิปไตยไปใช้ในชีวิตประจำวันได้
4. ปฏิบัติตนเป็นผู้มีวินัยในตนเอง

สาระการเรียนรู้

พลเมืองดีตามวิถีประชาธิปไตย

ใบคำสั่ง ชุดที่ 1
เรื่อง พลเมืองดีตามวิถีประชาธิปไตย

คำสั่ง ประธานอ่านใบคำสั่งให้สมาชิกในกลุ่มทราบ แล้วปฏิบัติตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. ประธานกลุ่มแจกชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง พลเมืองดีตามวิถีประชาธิปไตย ซึ่งประกอบด้วย ใบคำสั่ง แบบทดสอบก่อนเรียน ใบความรู้ ใบกิจกรรม แบบบันทึกผลการทำกิจกรรม และคำถาม หลังทำกิจกรรม ให้กับสมาชิกทุกคนในกลุ่ม
2. สมาชิกทุกคนในกลุ่มทำแบบทดสอบก่อนเรียน
3. สมาชิกทุกคนร่วมมือกันแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในการปฏิบัติกิจกรรมตามที่ได้รับมอบหมาย
4. สมาชิกทุกคนร่วมกันประเมินผลการปฏิบัติกิจกรรมโดยการตรวจคำตอบจากเฉลยใบกิจกรรม และให้คะแนนข้อที่ถูกต้องข้อละ 1 คะแนน ส่วนกิจกรรมใดที่ใช้ดุลยพินิจของครูผู้สอน ให้เลขานุการกลุ่มรวบรวมส่งให้ครูเป็นผู้ตรวจ
5. ประธานให้ทุกคนอ่านคำถามหลังทำกิจกรรม แล้วให้สมาชิกทุกคนตอบคำถามลงในแบบบันทึกผลการทำกิจกรรม
6. สมาชิกทุกคนตรวจคำตอบจากแนวคำตอบใบบันทึกผลการทำกิจกรรม และเฉลยคำถาม หลังทำกิจกรรม มอบกระดาษคำตอบให้กับเลขานุการกลุ่มเพื่อบันทึกผลการปฏิบัติกิจกรรม
7. เมื่อปฏิบัติกิจกรรมเรียบร้อยแล้ว ให้ทุกคนเก็บใบคำสั่ง ใบความรู้ ใบกิจกรรม แนวคำตอบ ใบบันทึกผลการทำกิจกรรม และเฉลยคำถามหลังทำกิจกรรมเข้าซองเก็บสื่อการเรียนการสอนทุกอย่างให้เรียบร้อย ส่วนแบบบันทึกผลการทำกิจกรรมให้นักเรียนเก็บเข้าแฟ้มสะสมงาน
8. สมาชิกทุกคนในกลุ่มทำแบบทดสอบหลังเรียน โดยครูเป็นผู้เฉลยแบบทดสอบก่อนเรียน และหลังเรียน เลขานุการกลุ่มบันทึกคะแนน
9. นักเรียนควรมีความซื่อสัตย์ต่อตนเอง โดยปฏิบัติตามล้าดับขั้นตอนของการเรียนรู้ที่กำหนดและไม่อ่านใบเฉลยก่อนปฏิบัติกิจกรรม

แบบทดสอบก่อนเรียน ชุดที่ 1
เรื่อง พลเมืองดีตามวิถีประชาธิปไตย

คำชี้แจง ให้นักเรียนเลือกคำตอบที่ถูกต้องเพียงคำตอบเดียวแล้วทำเครื่องหมายกากบาท (X)

ลงในกระดาษคำตอบ (10 ข้อ 10 คะแนน)

1. ประเทศไทยมีการปกครองในรูปแบบใด
 - ก. สังคมนิยม
 - ข. ประชาธิปไตย
 - ค. เผด็จการทหาร
 - ง. ประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข
2. การปกครองในระบอบใดที่สามารถสนองความต้องการพื้นฐานของมนุษย์ได้ดีที่สุด
 - ก. เผด็จการทหาร
 - ข. ระบอบทุนนิยม
 - ค. ระบอบประชาธิปไตย
 - ง. ระบอบสังคมนิยมคอมมิวนิสต์
3. วิธีการใดที่สามารถทำให้สังคมอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุขมากที่สุด
 - ก. การประนีประนอม
 - ข. ยึดหลักตัวใครตัวมัน
 - ค. การยึดตามกฎเกณฑ์อย่างเคร่งครัด
 - ง. ยึดประโยชน์ส่วนตนสำคัญที่สุด
4. ประชาชนทุกคนมีโอกาสได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างเท่าเทียมกันโดยไม่ต้องเสียค่าใช้จ่าย เรียกว่าอะไร
 - ก. สิทธิ
 - ข. หน้าที่
 - ค. เสรีภาพ
 - ง. ความเสมอภาค

5. เราอยู่ร่วมกันในสังคมได้อย่างมีความสุข ถ้าเราเองได้ปฏิบัติตามข้อใด

- ก. ตัวใครตัวมัน
- ข. ต่างคนต่างอยู่
- ค. ทำทองไม่รู้ร้อน
- ง. การปฏิบัติหน้าที่ของตนเองให้ดีที่สุด

6. ในการอยู่ร่วมกันในสังคม เราจำเป็นต้องยึดหลักปฏิบัติในข้อใด

- ก. ความคิดเห็นที่แตกต่างจากผู้อื่น
- ข. ความคิดเห็นของตนเองเป็นใหญ่
- ค. เหตุผลที่ดีและคนส่วนใหญ่ในกลุ่มยอมรับ
- ง. การยอมรับของผู้มีอำนาจหรือผู้ที่เป็นประธานของกลุ่ม

7. ในการตัดสินใจที่ดีควรใช้สิ่งใดเป็นเกณฑ์

- ก. การใช้ปัญญา
- ข. การใช้อำนาจ
- ค. ความคิดเห็นส่วนตัว
- ง. การใช้ความคุ้นเคยเป็นส่วนตัว

8. การปฏิบัติตามข้อใดที่จัดได้ว่าเป็นประชาธิปไตยในครอบครัว

- ก. ทำตามที่คุณพ่อกำหนด
- ข. ทำตามที่คุณแม่กำหนด
- ค. ความเห็นของลูกสำคัญที่สุด
- ง. ทุกคนมีความเห็นชอบด้วยกัน

9. ข้อใด **ไม่ใช่** คุณลักษณะประชาธิปไตยในโรงเรียน

- ก. ยอมรับผู้อื่นที่ดีกว่า
- ข. ยอมรับมติของเสียงข้างมาก
- ค. ความคิดเห็นของตนเป็นสำคัญ
- ง. ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น

10. ถ้าปัญหาการบริหารงานในห้องเรียนเกิดขึ้น นักเรียนควรปรึกษาใครเป็นอันดับแรก

- ก. ครูประจำชั้น
- ข. พ่อแม่ที่บ้าน
- ค. ผู้อำนวยการโรงเรียน
- ง. ผู้ที่เราเคารพมากที่สุด

ใบความรู้ที่ 1

เรื่อง พลเมืองดีตามวิถีประชาธิปไตย

ความหมายของประชาธิปไตย

ตามพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2525 ได้ให้ความหมายของ “ประชาธิปไตย” ไว้ว่าประชาธิปไตยคือ “แบบการปกครองที่ถือมติปวงชนเป็นใหญ่หรือถือเสียงข้างมากเป็นส่วนใหญ่” อับราฮัม ลินคอล์น ซึ่งเป็นอดีตประธานาธิบดีสหรัฐอเมริกา ได้ให้ความคิดเห็นเกี่ยวกับการปกครองในระบอบประชาธิปไตยไว้ว่า “เป็นการปกครองของประชาชน โดยประชาชนและเพื่อประชาชน”

ดร.กมล ทองธรรมชาติ ได้ให้ความหมายของคำว่า “ประชาธิปไตย” ว่า “ประชาธิปไตย” หมายถึง “ระบอบการปกครองที่มีจุดมุ่งหมายเพื่อคนส่วนใหญ่ เพื่อให้คนจำนวนมากที่สุดได้รับความสุขและพอใจมากที่สุด”

หลักการสำคัญของประชาธิปไตย

จากความหมายของ “ประชาธิปไตย” เราจะเห็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญที่สุดในการปกครองระบอบประชาธิปไตย คือ “ประชาชน” ในการที่ประชาชนมีส่วนร่วมในการปกครองประเทศไม่ว่าทางตรงก็ทางอ้อมในการปกครองระบอบประชาธิปไตยมีสาระสำคัญสามารถสรุปได้ดังนี้

1. **หลักอำนาจอธิปไตยเป็นของปวงชน** หมายถึง การที่ประชาชนเป็นเจ้าของอำนาจอิสระสูงสุดในรัฐ โดยที่ประชาชนมีสิทธิในการที่จะเลือกรูปแบบการปกครองด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสมาชิกเข้าไปทำหน้าที่แทนตนเองในการร่างกฎหมายต่าง ๆ ที่ใช้บังคับในการปกครองประเทศ และในขณะเดียวกันก็เลือกผู้ทำหน้าที่ฝ่ายบริหารหรือคณะรัฐมนตรีเข้าไปบริหารประเทศตามนโยบายที่ให้ไว้กับปวงชนและรัฐสภา

2. **ความเสมอภาค** หมายถึง ความเท่าเทียมกันภายใต้กฎหมาย สำหรับกฎหมายที่รัฐออกมาบังคับใช้นั้นจะต้องใช้บังคับหรือคุ้มครองคนทุกคนที่อยู่ภายในรัฐอย่างเท่าเทียมกัน

เช่น ความเท่าเทียมกันทางการศึกษา คือ ประชาชนทุกคนมีโอกาสได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐาน (15 ปี) เท่าเทียมกันโดยไม่ต้องเสียค่าใช้จ่ายหรือที่เรียกว่า “เรียนฟรี”

3. หลักสิทธิ เสรีภาพ และหน้าที่ หมายถึง ประชาชนมีอำนาจอันชอบธรรมในทรัพย์สิน มีอิสระในการดำเนินชีวิตและการปฏิบัติตามความรับผิดชอบของตนเอง โดยเฉพาะอย่างยิ่งตาม รัฐธรรมนูญของไทย เราได้กำหนดสิทธิ เสรีภาพ และหน้าที่พื้นฐานไว้อย่างชัดเจน เช่น “บุคคลย่อมอ้างศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ใช้สิทธิและเสรีภาพของตนได้เท่าที่ไม่ละเมิดสิทธิและเสรีภาพของผู้อื่น” ชายและหญิงมีสิทธิเท่าเทียมกันหรือบุคคลย่อมมีสิทธิและเสรีภาพในชีวิตและร่างกาย หรือบุคคลย่อมมีเสรีภาพในเคหสถาน ตลอดทั้งเสรีภาพเดินทางและในการสื่อสารถึงกัน เป็นต้น

4. หลักนิติธรรม หมายถึง การปฏิบัติตนโดยมีกฎหมายเป็นบรรทัดฐานซึ่งกฎหมายเป็นหลักการหรือกติกาสำคัญของประเทศในการที่ทำให้คนในสังคมยึดถือเป็นแนวปฏิบัติเพื่อความสงบเรียบร้อยของสังคมและดำรงไว้ซึ่งความยุติธรรม

5. การยอมรับเสียงข้างมาก หมายถึง การยอมรับฟังเสียงส่วนใหญ่หรือเสียงข้างมาก โดยไม่ละเมิดต่อสิทธิของเสียงส่วนน้อย การปกครองในระบบประชาธิปไตยต้องอาศัยเสียงส่วนมากในการตัดสินใจปัญหาหรือลงมติตัดสินใจ ปัญหา ฝ่ายที่มีเสียงข้างมากก็สามารถนำมตินั้นไปปฏิบัติได้

ภาพจาก : <https://www.matichon.co.th/>

6. หลักเหตุผล หมายถึง การอ้างอิงการกระทำหรือบุคคล เหตุการณ์อย่างมีหลักเกณฑ์ในการดำเนินงานอย่างใดก็ตาม ตามระบบประชาธิปไตยย่อมมีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นของกันและกันในความคิดเห็นเหล่านั้นในบางครั้งก็อาจมีการโต้แย้งกัน เพราะความคิดเห็นไม่ตรงกัน แต่การใช้เหตุผลมาเป็นพื้นฐานในการแสดงความคิดเห็น ถ้าใครเหตุผลดีน่าเชื่อถือหรือมีเสียงข้างมากเห็นด้วยและยอมรับ ก็ต้องตัดสินใจตามเสียงข้างมาก เป็นต้น

7. หลักประนีประนอม หมายถึง การที่ประชาชนใช้การตกลงร่วมกันขจัดข้อขัดแย้งที่ไม่เห็นด้วยโดยไม่ใช้ความรุนแรงในการแก้ไขปัญหาความขัดแย้งที่เกิดขึ้น ทั้งนี้เพราะการประนีประนอมจะเป็นวิธีการที่ดีที่สุดที่จะทำให้สังคมอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข

8. หลักความยินยอม หมายถึง การที่ประชาชนใช้อำนาจในการตัดสินใจด้วยวิจาร์ณญาณของตนเองโดยไม่มีการบังคับ เพราะการตัดสินใจนั้นเกิดจากได้พิจารณาแล้วจึงตัดสินใจ เพื่อนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ในทางด้านการเมืองการปกครอง โดยมอบการตัดสินใจนั้นผ่านตัวแทนของประชาชน

คุณลักษณะของสังคมประชาธิปไตย

เมื่อประชาชนรู้ถึงหลักการของประชาธิปไตย และได้นำหลักของประชาธิปไตยมาใช้ในการปกครอง ซึ่งบทบาทที่แสดงให้เห็นถึงคุณลักษณะของประชาธิปไตย เช่น

1. การปฏิบัติตนตามกฎหมายของสังคม ในการอยู่ร่วมกันของสมาชิกในสังคม สิ่งสำคัญประการหนึ่งที่สมาชิกทุกคนต้องยึดเป็นแนวทางในการปฏิบัติคือ การปฏิบัติตามกฎหมายของสังคมนั้น ๆ อย่างเคร่งครัดซึ่งแต่ละสังคมก็จะมีกฎหมายหรือระเบียบข้อบังคับแตกต่างกันไป เช่น นักเรียนต้องปฏิบัติตามระเบียบข้อบังคับของโรงเรียน ด้วยการแต่งกายให้ถูกระเบียบของโรงเรียน เป็นต้น ถ้าหากสังคมกว้างออกไป กฎระเบียบต่าง ๆ ก็มีมากขึ้น และจำเป็นที่สมาชิกในสังคมต้องปฏิบัติตามอย่างเคร่งครัดด้วยการรับผิดชอบต่อหน้าที่ของตนเองและปฏิบัติหน้าที่ของตนเองให้ดีที่สุด ดังนั้นถ้าทุกคนปฏิบัติตามกฎหมายของสังคมเป็นอย่างดีแล้วสิ่งที่ตามมาคือ จะทำให้เราอยู่ร่วมกันในสังคมได้อย่างมีความสุข

2. การยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น ในการอยู่ร่วมกันของคนในสังคมสิ่งหนึ่งที่คนในสังคมต้องกระทำ คือ การกระทำกิจกรรมร่วมกันในการกระทำกิจกรรมใด ๆ ก็ตาม เพื่อให้เกิดความพอใจของทุกฝ่ายจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องปรึกษาหารือกัน มีการระดมความคิดเห็นซึ่งแต่ละคนอาจมีความคิดเห็นที่แตกต่างกัน

3. การใช้หลักเสียงข้างมากในการตัดสินใจ สำหรับในสังคมประชาธิปไตยนั้น สิ่งที่เป็นหัวใจสำคัญคือการยอมรับและเคารพในมติของเสียงข้างมาก

4. การใช้ปัญญาหรือเหตุผลในการตัดสินใจปัญหา เมื่อเราเป็นผู้ที่มีส่วนร่วมในการตัดสินใจปัญหาใด ๆ ก็ตามสิ่งที่สำคัญของการตัดสินใจปัญหา คือจะต้องใช้ปัญญาหรือการใช้เหตุผลในการตัดสินใจปัญหา เพื่อให้การแก้ปัญหานั้นมีคุณประโยชน์แก่สังคมและประเทศชาติ

5. การเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี บุคคลที่จะเป็นผู้นำที่ดีได้นั้นจะต้องเป็นผู้ที่มีความพร้อมทั้งคุณธรรม ความรู้ ความสามารถ และมีลักษณะของความเป็นผู้นำ เช่น การกล้าตัดสินใจ และนำผู้อื่นให้ไปสู่จุดมุ่งหมายได้อย่างมั่นคงส่วนผู้ตามที่ดีนั้นจะต้องปฏิบัติตามกฎระเบียบของสังคมนั้น ๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งต้องทำตามผู้นำที่สามารถนำไปสู่จุดมุ่งหมายได้อย่างมั่นคงแน่นอน

6. บทบาทในการให้ความร่วมมือกับส่วนรวม ในการอยู่ร่วมกันจำเป็นอย่างยิ่งที่เราจะต้องให้ความร่วมมือกับสมาชิกในกลุ่มชนนั้น ๆ ในการทำกิจกรรมที่เป็นของส่วนรวมหรือกิจกรรมในการช่วยเหลือสังคมในการรักษาสิ่งแวดล้อมหรือพัฒนาชุมชน เป็นต้น

7. บทบาทในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ในการรักษาสิ่งแวดล้อมมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่ทุกคนต้องช่วยกันรักษาสิ่งแวดล้อม และที่สำคัญคือเราจะต้องไม่ทำลายสิ่งแวดล้อมที่ดีและต้องช่วยกันกำจัดสิ่งแวดล้อมที่เป็นพิษเพื่อให้เกิดความสงบสุขของสังคมและสังคมนั้นก็จะมีแต่ความสุขตลอดไป

ภาพจาก : <https://www.softbankthai.com>

8. การปฏิบัติตามหลักศีลธรรม ยึดมั่นในวัฒนธรรมประเพณี ในสังคมประชาธิปไตย นั้น สิ่งหนึ่งที่สังคมประชาธิปไตยต้องปฏิบัติคือการเคารพในกติกาของสังคมนั้น ๆ และที่สำคัญคือ ผู้นั้นจะต้องมีคุณธรรมประจำใจด้วย โดยเฉพาะการยึดมั่นในวัฒนธรรมประเพณีอันดีงามของท้องถิ่น และของประเทศชาติมีความสำคัญอย่างยิ่ง คือทั้งอนุรักษ์และส่งเสริมวัฒนธรรมประเพณีที่ดีให้อยู่คู่สังคมตลอดไป

ภาพจาก : <https://www.kroobannok.com>

9. การมีบทบาทในการเสนอแนวทางในการแก้ไขปัญหา การมีบทบาทในการเสนอแนวทางในการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในสังคมหรือชุมชนจำเป็นอย่างยิ่งที่เราต้องมีบทบาทในสังคม โดยเป็นผู้นำหรือร่วมกับชุมชนในการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในสังคม เพราะถ้าปล่อยไว้ปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นจะลุกลามเป็นปัญหาใหญ่และแก้ไขได้ยาก เพราะถ้าเราช่วยกันแก้ไขตั้งแต่เริ่มแรกหรือมีปัญหาลึก ๆ ก็สามารถแก้ไขได้ง่ายขึ้นอย่าง เช่น ปัญหายาเสพติดที่มีอยู่ทั่วไป ซึ่งได้ปล่อยปละละเลยกันมานาน การแก้ปัญหาดังกล่าวแก้ไขได้ยากและการกลายเป็นปัญหาสำคัญของประเทศในปัจจุบัน เป็นต้น

การปฏิบัติตนเป็นพลเมืองดีในระบอบประชาธิปไตย

ทุกคนในสังคมย่อมมีความสำคัญสำหรับสังคมในระบอบประชาธิปไตยการที่สมาชิกได้ปฏิบัติตนเป็นพลเมืองดีย่อมมีผลดีต่อสังคมและประเทศชาติที่สำคัญ เช่น

1. ช่วยให้ประเทศชาติสามารถพัฒนาไปได้อย่างมั่นคง เพราะทุกคนในสังคมมีส่วนร่วมในการพัฒนาจะทำให้ชุมชนเข้มแข็งและในที่สุดจะทำให้ประเทศชาติเจริญรุ่งเรืองไปด้วย
2. ก่อให้เกิดความสามัคคีในหมู่คณะ เพราะเมื่อในสังคมได้ร่วมกันทำกิจกรรมต่าง ๆ ก็จะทำให้เกิดความสามัคคีขึ้นในหมู่คณะ กิจกรรมต่าง ๆ สามารถสำเร็จไปด้วยดี
3. ก่อให้เกิดความเป็นระเบียบเรียบร้อยในสังคม เพราะการปฏิบัติตามกฎระเบียบของสังคม
4. ก่อให้เกิดความเป็นธรรมในสังคม
5. ก่อให้เกิดความมีคุณธรรมขึ้นในสังคม ทั้งนี้เพราะคนในสังคมได้รับสิทธิหน้าที่และเสรีภาพอย่างเท่าเทียมกัน

วิถีชีวิตประชาธิปไตยและการนำประชาธิปไตยไปใช้ในชีวิตประจำวัน

ประชาธิปไตยในฐานะที่เป็นวิถีชีวิต นั้น คือ การที่คนในสังคมมีจิตใจแบบประชาธิปไตยและนำหลักประชาธิปไตยมาใช้ในชีวิตประจำวัน ซึ่งมีความสัมพันธ์กับผู้อื่น เช่น

1. ประชาธิปไตยในครอบครัว

ในครอบครัวประกอบด้วยสามี ภรรยาบุตร หรืออาจจะมีพ่อแม่ พี่ ป้า น้า อา หรือ ปู่ ย่า ตา ยาย ประชาธิปไตยจะเกิดขึ้นได้จากการที่บุคคลดังกล่าวต้องยอมรับในฐานะและหน้าที่ของกันและกัน ทุกคนต้องประพฤติตนอยู่ในกรอบหรือในกติกาของครอบครัว คือการมีวินัยนั่นเอง และแต่ละคนจะต้องรู้จักควบคุมหรือปกครองตนเองที่สำคัญอีกประการหนึ่งก็คือความเสมอภาคกันระหว่างสามีภรรยา หรือสิทธิเท่าเทียมกันในครอบครัวควรที่จะได้มีการเคารพในสิทธิเสรีภาพ และรับฟังความคิดเห็นของกันและกัน ถ้ามีเรื่องใดที่ควรตัดสินใจควรให้ผู้ที่มีความเกี่ยวข้องร่วมในการตัดสินใจ

คุณลักษณะสำคัญของประชาธิปไตยในครอบครัว

1. การยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น
2. การตัดสินใจโดยใช้หลักการและเหตุผลมากกว่าอารมณ์
3. การแสดงความคิดเห็นอย่างมีเหตุผลและยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น
4. การเคารพในกฎระเบียบของครอบครัว
5. ลงมติโดยอาศัยเสียงส่วนใหญ่

ภาพจาก : <https://quizizz.com/admin/quiz>

2. ประชาธิปไตยในโรงเรียน ผู้ที่มีบทบาทสำคัญในการส่งเสริมและปลูกฝังประชาธิปไตยในโรงเรียน คือ “ครู” โดยเริ่มจากการปลูกฝังให้นักเรียนเป็นผู้มีระเบียบวินัย ปฏิบัติตามกฎระเบียบข้อบังคับของโรงเรียน และที่สำคัญคือการสอนให้รู้จักเคารพในสิทธิและความเสมอภาคของบุคคลนอกจากนั้นครูจะต้องสอนให้นักเรียนเป็นผู้ฟังที่ดี และยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น รวมทั้งตนเองจะต้องกล้าแสดงความคิดเห็นได้อย่างมีเหตุผล

คุณลักษณะของประชาธิปไตยในโรงเรียน

1. การยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น
2. เคารพในกฎระเบียบข้อบังคับของโรงเรียน
3. กล้าแสดงความคิดเห็นอย่างมีเหตุผล
4. ยอมรับในเหตุผลของผู้อื่นที่ดีกว่า
5. ยอมรับและลงมติโดยยึดถือเสียงข้างมาก

3. ประชาธิปไตยในสังคมหรือชุมชน ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลควรยึดหลักการสำคัญ ๆ ของการมีจิตใจแบบประชาธิปไตย และการยอมเสียสละผลประโยชน์ส่วนตัวเพื่อประโยชน์ต่อส่วนรวม

คุณลักษณะของประชาธิปไตยในชุมชน

1. การปฏิบัติตามกฎระเบียบของสังคมนั้น ๆ และกฎหมายของบ้านเมือง
2. การมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนหรือท้องถิ่น
3. การรับฟังความคิดเห็นของทุกคนอย่างมีเหตุผล
4. การตัดสินใจโดยใช้มติเสียงข้างมาก
5. การร่วมกันวางแผนในการทำกิจกรรมในชุมชน

4. ประชาธิปไตยในการทำงาน ในการทำงานทุกคนจะต้องเคารพในศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์ รวมทั้งความเสมอภาคและเสรีภาพของกันและกันโดยไม่มีการแบ่งชนชั้นวรรณะ โดยที่ทุกคนยอมรับว่าทุกคนเป็นเพื่อนร่วมงานกัน

คุณลักษณะของประชาธิปไตยในการทำงาน

1. การเคารพและปฏิบัติตามกฎระเบียบของหน่วยงาน
2. ให้ความเคารพในสิทธิและหน้าที่ของกันและกัน
3. การประชุมปรึกษาหารือกันระหว่างผู้ที่มีความเกี่ยวข้อง
4. การยอมรับฟังความคิดเห็นของคนส่วนใหญ่

ใบกิจกรรมที่ 1.1

เรื่อง พลเมืองดีตามวิถีประชาธิปไตย

คำสั่ง ตอนที่ 1 : ให้นักเรียนเติมคำลงในช่องว่างให้ถูกต้อง (5 คะแนน)

1. ประชาธิปไตย หมายถึง (1 คะแนน)

.....
.....

2. ความเสมอภาค หมายถึง (1 คะแนน)

.....
.....

3. หลักนิติธรรม หมายถึง (1 คะแนน)

.....
.....

4. หลักประนีประนอม หมายถึง (1 คะแนน)

.....
.....

5. หลักความยินยอม หมายถึง (1 คะแนน)

.....
.....

ตอนที่ 2 : ให้นักเรียนอ่านกรณีศึกษา แล้วตอบคำถาม (5 คะแนน)

ตาต้าเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 เมื่อครูให้นักเรียนทำกิจกรรมต่าง ๆ ตาต้ามักได้รับเลือกให้เป็นหัวหน้ากลุ่มอยู่เสมอ เพราะเขาจะรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น ไม่ถือมั่นตามความคิดของตนเอง แต่ถ้าเขาเป็นสมาชิกของกลุ่มในบางครั้ง เขาก็จะเชื่อฟังความคิดเห็นของสมาชิกกลุ่มเช่นกันเพื่อนของตาต้าบางคนเป็นคนที่มีความขยันขันแข็ง บางคนเป็นเด็กพิการ ซึ่งทางโรงเรียนจะรับเด็กพิการมาเรียนร่วมกับเด็กทั่วไปด้วย

ตาต้าจะปฏิบัติตนต่อเพื่อนเหล่านั้นเท่าเทียมกับคนอื่น บ้านของตาต้าอยู่ห่างจากโรงเรียนประมาณ 3 กิโลเมตร เขาต้องขี่จักรยานไปโรงเรียน บางวันไปพร้อมกับเพื่อนหลายคน ทุกคนขี่จักรยานเรียงเดียวไปตามถนน ไม่ขี่จักรยานเป็นกลุ่ม บริเวณหน้าโรงเรียนจะมีทางข้ามถนนที่พวกนักเรียนเรียกกันว่า ทางม้าลาย ตาต้าและเพื่อน ๆ จะข้ามถนนตรงทางม้าลาย

ตาต้าและเพื่อน ๆ ชอบไปช่วยชุมชนใกล้โรงเรียนในการปลูกต้นไม้ ให้แก่ชุมชน ทำความสะอาดบริเวณสวนสาธารณะ ช่วยโรงเรียนจัดนิทรรศการจัดสถานที่ในงานต่าง ๆ ของโรงเรียน เป็นลูกเสืออาสาจราจร บางครั้งก็นำสิ่งของไปบริจาคแก่ผู้ประสบภัยธรรมชาติ เช่น น้ำท่วม ไฟไหม้ หรือบางครั้งก็นำสิ่งของไปบริจาคแก่คนยากจน เด็กกำพร้า ไปช่วยสอนหนังสือแก่เด็กเล็กคุณครูจะชมตาต้า และเพื่อน ๆ ว่า เป็นพลเมืองดีตามวิถีประชาธิปไตย

คำถาม ตาต้ามีคุณลักษณะหรือมีการกระทำอย่างไรบ้าง ที่แสดงว่าเป็นพลเมืองดีตามวิถีประชาธิปไตยยกตัวอย่างประกอบ

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

ใบกิจกรรมที่ 1.2

เรื่อง พลเมืองดีตามวิถีประชาธิปไตย

คำชี้แจง นำพยานุชนะหน้าตัวเลือกที่กำหนดให้มาเติมให้สัมพันธ์กับข้อความในแต่ละข้อให้ถูกต้อง

(10 คะแนน)

ก. ประชาธิปไตยในครอบครัว

ข. ประชาธิปไตยในโรงเรียน

ค. ประชาธิปไตยในสังคมหรือชุมชน

ง. ประชาธิปไตยในการทำงาน

..... 1. วันดี จะตัดสินใจโดยใช้หลักการสมเหตุสมผลมากกว่าอารมณ์

..... 2. วันดี ปฏิบัติตามกฎหมายระเบียบของสังคม

..... 3. สมชาย จะให้ความเคารพในสิทธิและหน้าที่ของกันและกัน

..... 4. สมหญิง เคารพและปฏิบัติตามกฎหมายระเบียบของหน่วยงาน

..... 5. สมปอง จะเคารพกฎหมายระเบียบของครอบครัว

..... 6. สมหวัง จะเคารพในกฎหมายระเบียบของโรงเรียน

..... 7. หญิงลี ให้ความร่วมมือกันวางแผนในการทำกิจกรรมในชุมชน

..... 8. เจนนี่ ลงมติโดยอาศัยเสียงส่วนใหญ่

..... 9. ลำไย จะยอมรับในเหตุผลของผู้อื่นที่ดีกว่า

..... 10. ก้อง มีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนหรือท้องถิ่น

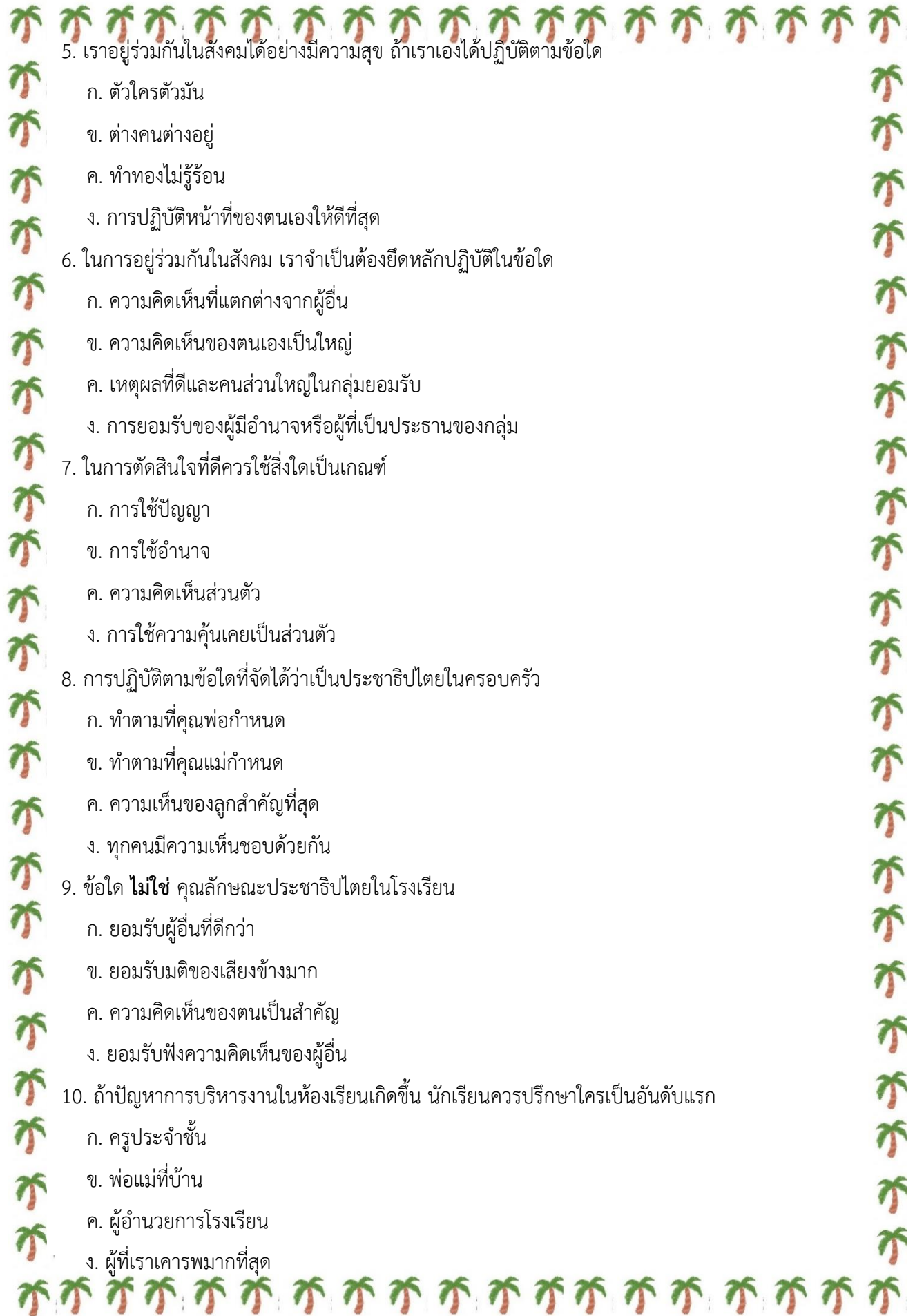
แบบทดสอบหลังเรียน ชุดที่ 1
เรื่อง พลเมืองดีตามวิถีประชาธิปไตย

คำชี้แจง ให้นักเรียนเลือกคำตอบที่ถูกต้องเพียงคำตอบเดียวแล้วทำเครื่องหมายกากบาท (X)

ลงในกระดาษคำตอบ (10 ข้อ 10 คะแนน)

1. ประเทศไทยมีการปกครองในรูปแบบใด
 - ก. สังคมนิยม
 - ข. ประชาธิปไตย
 - ค. เผด็จการทหาร
 - ง. ประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข
2. การปกครองในระบอบใดที่สามารถสนองความต้องการพื้นฐานของมนุษย์ได้ดีที่สุด
 - ก. เผด็จการทหาร
 - ข. ระบอบทุนนิยม
 - ค. ระบอบประชาธิปไตย
 - ง. ระบอบสังคมนิยมคอมมิวนิสต์
3. วิธีการใดที่สามารถทำให้สังคมอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุขมากที่สุด
 - ก. การประนีประนอม
 - ข. ยึดหลักตัวใครตัวมัน
 - ค. การยึดตามกฎหมายเกณฑ์อย่างเคร่งครัด
 - ง. ยึดประโยชน์ส่วนตนสำคัญที่สุด
4. ประชาชนทุกคนมีโอกาสดำเนินการศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างเท่าเทียมกันโดยไม่ต้องเสียค่าใช้จ่ายเรียกว่าอะไร
 - ก. สิทธิ
 - ข. หน้าที่
 - ค. เสรีภาพ
 - ง. ความเสมอภาค

5. เราอยู่ร่วมกันในสังคมได้อย่างมีความสุข ถ้าเราเองได้ปฏิบัติตามข้อใด

- ก. ตัวใครตัวมัน
- ข. ต่างคนต่างอยู่
- ค. ทำทองไม่รู้ร้อน
- ง. การปฏิบัติหน้าที่ของตนเองให้ดีที่สุด

6. ในการอยู่ร่วมกันในสังคม เราจำเป็นต้องยึดหลักปฏิบัติในข้อใด

- ก. ความคิดเห็นที่แตกต่างจากผู้อื่น
- ข. ความคิดเห็นของตนเองเป็นใหญ่
- ค. เหตุผลที่ดีและคนส่วนใหญ่ในกลุ่มยอมรับ
- ง. การยอมรับของผู้มีอำนาจหรือผู้ที่เป็นประธานของกลุ่ม

7. ในการตัดสินใจที่ดีควรใช้สิ่งใดเป็นเกณฑ์

- ก. การใช้ปัญญา
- ข. การใช้อำนาจ
- ค. ความคิดเห็นส่วนตัว
- ง. การใช้ความคุ้นเคยเป็นส่วนตัว

8. การปฏิบัติตามข้อใดที่จัดได้ว่าเป็นประชาธิปไตยในครอบครัว

- ก. ทำตามที่คุณพ่อกำหนด
- ข. ทำตามที่คุณแม่กำหนด
- ค. ความเห็นของลูกสำคัญที่สุด
- ง. ทุกคนมีความเห็นชอบด้วยกัน

9. ข้อใด **ไม่ใช่** คุณลักษณะประชาธิปไตยในโรงเรียน

- ก. ยอมรับผู้อื่นที่ดีกว่า
- ข. ยอมรับมติของเสียงข้างมาก
- ค. ความคิดเห็นของตนเป็นสำคัญ
- ง. ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น

10. ถ้าปัญหาการบริหารงานในห้องเรียนเกิดขึ้น นักเรียนควรปรึกษาใครเป็นอันดับแรก

- ก. ครูประจำชั้น
- ข. พ่อแม่ที่บ้าน
- ค. ผู้อำนวยการโรงเรียน
- ง. ผู้ที่เราเคารพมากที่สุด

กระดาษคำตอบ
แบบทดสอบก่อนเรียน-หลังเรียน

ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ ชุดที่ 1 เรื่อง พลเมืองดีตามวิถีประชาธิปไตย

ชื่อ.....ชั้น.....เลขที่.....

ก่อนเรียน					หลังเรียน				
ข้อ	ก	ข	ค	ง	ข้อ	ก	ข	ค	ง
1									
2									
3									
4									
5									
6									
7									
8									
9									
10									

เกณฑ์การประเมิน

- คะแนนระหว่าง 9-10 อยู่ในเกณฑ์ ดีมาก
- คะแนนระหว่าง 7-8 อยู่ในเกณฑ์ ดี
- คะแนนระหว่าง 5-6 อยู่ในเกณฑ์ พอใช้
- คะแนนระหว่าง 1-4 อยู่ในเกณฑ์ ปรับปรุง

บรรณานุกรม

- กระทรวงศึกษาธิการ. คู่มือการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ประชาธิปไตย สำหรับครู – อาจารย์ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์รุ่งศิลป์การพิมพ์, 2551.
-หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย, 2552.
-หนังสือเรียนรายวิชาพื้นฐานหน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ สกสค. ลาดพร้าว, 2553.
- กรมพล ทงธรรมชาติ และคณะ. หนังสือเรียนรายวิชาพื้นฐานหน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม ชั้น ม.2. กรุงเทพฯ : อักษรเจริญทัศน์ (อจท.), 2562.
- กวี วรกวิน และคณะ. หนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ม.2. กรุงเทพฯ : พัฒนาคุณภาพวิชาการ (พว.), 2562.
- เกริก ท่วมกลาง และจินตนา ท่วมกลาง. คู่มือการสร้างแผนการจัดการเรียนรู้สู่ครูมืออาชีพ. นครราชสีมา : โรงพิมพ์แหลมทอง, 2551.
- เคน จันทรวงษ์. คู่มือ-เตรียมสอบ ตะลุยโจทย์ สังคมศึกษา ม.2. กรุงเทพฯ : ภูมิบัณฑิต, 2562.
- ณัฏฐนัท เลี้ยวไฟโรจน์. หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม ชั้น ม.2. กรุงเทพฯ : พัฒนาคุณภาพวิชาการ (พว.), 2562.
- ธวัช ทันโตภาส และคณะ. หนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ม.2. กรุงเทพฯ : วัฒนาพานิช (วพ.), 2562.
- เมตตา ภิรมย์ภักดี. หนังสือเรียน รายวิชาเพิ่มเติม หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม ม.2. กรุงเทพฯ : เอ็มพันธ์, 2562.
- พงษ์ศักดิ์ แคล้วเครือ. หนังสือเรียนรายวิชาพื้นฐาน หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรมและการดำรงชีวิตในสังคม. กรุงเทพฯ : วัฒนาพานิช, 2562.
- วิทยา ปานะบุตร. คู่มือเตรียมสอบ หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำรงชีวิตในสังคม. กรุงเทพฯ : ร.พ.ศ. พัฒนา, 2555.
- เสรี พงศ์พิศ. วิถีคิด วิธีทำแผนชีวิต เศรษฐกิจชุมชน. กรุงเทพฯ : เจริญวิทย์การพิมพ์, 2550.

ภาคผนวก

ใบกิจกรรมที่ 1.1

เรื่อง พลเมืองดีตามวิถีประชาธิปไตย

คำสั่ง **ตอนที่ 1** : ให้นักเรียนเติมคำลงในช่องว่างให้ถูกต้อง (5 คะแนน)

1. ประชาธิปไตย หมายถึง (1 คะแนน)

ระบอบการปกครองที่มีจุดมุ่งหมายเพื่อคนส่วนใหญ่ เพื่อให้คนจำนวนมากที่สุด
ได้รับความสุขและพอใจมากที่สุด

2. ความเสมอภาค หมายถึง (1 คะแนน)

ความเท่าเทียมกันภายใต้กฎหมาย กฎหมายที่รัฐออกมาบังคับใช้นั้นจะต้องใช้นั่งบังคับหรือ
คุ้มครองคนทุกคนที่อยู่ภายในรัฐอย่างเท่าเทียมกัน เช่น ความเท่าเทียมกันทางการศึกษา คือ
ประชาชนทุกคนมีโอกาสได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐาน (15 ปี) เท่าเทียมกันโดยไม่ต้องเสียค่าใช้จ่าย
หรือที่เรียกว่า “เรียนฟรี”

3. หลักนิติธรรม หมายถึง (1 คะแนน)

การปฏิบัติตนโดยมีกฎหมายเป็นบรรทัดฐาน ซึ่งกฎหมายเป็นหลักหรือกติกา สำคัญ
ของประเทศในการที่ทำให้คนในสังคมยึดถือเป็นแนวปฏิบัติ เพื่อความสงบเรียบร้อยของสังคมและ
ดำรงไว้ ซึ่งความยุติธรรม

4. หลักประนีประนอม หมายถึง (1 คะแนน)

การที่ประชาชนใช้การตกลงร่วมกันขจัดข้อขัดแย้งที่ไม่เห็นด้วยโดยไม่ใช้ความรุนแรงในการ
แก้ไขปัญหาความขัดแย้งที่เกิดขึ้น ทั้งนี้เพราะการประนีประนอมจะเป็นวิธีการที่ดีที่สุดที่จะทำให้
สังคมอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข

5. หลักความยินยอม หมายถึง (1 คะแนน)

การที่ประชาชนใช้อำนาจในการตัดสินใจด้วยวิจารณญาณของตนเองโดยไม่มีการบังคับ
เพราะการตัดสินใจนั้นเกิดจากได้พิจารณาแล้วจึงตัดสินใจ เพื่อนำไปใช้ ให้เกิดประโยชน์ในทางด้าน
การเมืองการปกครอง โดยมอบการตัดสินใจนั้นผ่านตัวแทนของประชาชน

ตอนที่ 2 : ให้นักเรียนอ่านกรณีศึกษา แล้วตอบคำถาม (5 คะแนน)

ตาต้าเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 เมื่อครูให้นักเรียนทำกิจกรรมต่าง ๆ ตาต้ามักได้รับเลือกให้เป็นหัวหน้ากลุ่มอยู่เสมอ เพราะเขาจะรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น ไม่ถือมั่นตามความคิดของตนเอง แต่ถ้าเขาเป็นสมาชิกของกลุ่มในบางครั้ง เขาก็จะเชื่อฟังความคิดเห็นของสมาชิกกลุ่มเช่นกันเพื่อนของตาต้าบางคนเป็นคนที่มีความฐานะยากจน บางคนเป็นเด็กพิการ ซึ่งทางโรงเรียนจะรับเด็กพิการมาเรียนร่วมกับเด็กทั่วไปด้วย

ตาต้าจะปฏิบัติตนต่อเพื่อนเหล่านั้นเท่าเทียมกับคนอื่น บ้านของตาต้าอยู่ห่างจากโรงเรียนประมาณ 3 กิโลเมตร เขาต้องขี่จักรยานไปโรงเรียน บางวันไปพร้อมกับเพื่อนหลายคน ทุกคนขี่จักรยานเรียงเดียวไปตามถนน ไม่ขี่จักรยานเป็นกลุ่ม บริเวณหน้าโรงเรียนจะมีทางข้ามถนนที่พวกนักเรียนเรียกกันว่า ทางม้าลาย ตาต้าและเพื่อน ๆ จะข้ามถนนตรงทางม้าลาย

ตาต้าและเพื่อน ๆ ชอบไปช่วยชุมชนใกล้โรงเรียนในการปลูกต้นไม้ ให้แก่ชุมชน ทำความสะอาดบริเวณสวนสาธารณะ ช่วยโรงเรียนจัดนิทรรศการจัดสถานที่ในงานต่าง ๆ ของโรงเรียน เป็นลูกเสืออาสาจราจร บางครั้งก็นำสิ่งของไปบริจาคแก่ผู้ประสบภัยธรรมชาติ เช่น น้ำท่วม ไฟไหม้ หรือบางครั้งก็นำสิ่งของไปบริจาคแก่คนยากจน เด็กกำพร้า ไปช่วยสอนหนังสือแก่เด็กเล็กคุณครูจะชมตาต้า และเพื่อน ๆ ว่าเป็นพลเมืองดีตามวิถีประชาธิปไตย

คำถาม ตาต้ามีคุณลักษณะหรือมีการกระทำอย่างไรบ้าง ที่แสดงว่าเป็นพลเมืองดีตามวิถีประชาธิปไตยยกตัวอย่างประกอบ

แนวคำตอบ

การเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี บุคคลที่จะเป็นผู้นำที่ดีได้นั้นจะต้องเป็นผู้ที่มีความพร้อมทั้งคุณธรรม ความรู้ ความสามารถ และมีลักษณะของความเป็นผู้นำ เช่น การกล้าตัดสินใจ และนำผู้อื่นให้ไปสู่จุดมุ่งหมายได้อย่างมั่นคงส่วนผู้ตามที่ดีนั้นจะต้องปฏิบัติตามกฎระเบียบของสังคมนั้น ๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งต้องทำตามผู้นำที่สามารถนำไปสู่จุดมุ่งหมายได้อย่างมั่นคงแน่นอน

บทบาทในการให้ความร่วมมือกับส่วนรวม ในการอยู่ร่วมกันจำเป็นอย่างยิ่งที่เราจะต้องให้ความร่วมมือกับสมาชิกในกลุ่มชนนั้น ๆ ในการทำกิจกรรมที่เป็นของส่วนรวมหรือกิจกรรมในการช่วยเหลือสังคมในการรักษาสิ่งแวดล้อมหรือพัฒนาชุมชน เป็นต้น

ใบกิจกรรมที่ 1.2

เรื่อง พลเมืองดีตามวิถีประชาธิปไตย

คำชี้แจง นำพยานุเคราะห์ส่วนตัวเลือกที่กำหนดให้มาเติมให้สัมพันธ์กับข้อความในแต่ละข้อให้ถูกต้อง
(10 คะแนน)

- ก. ประชาธิปไตยในครอบครัว
- ข. ประชาธิปไตยในโรงเรียน
- ค. ประชาธิปไตยในสังคมหรือชุมชน
- ง. ประชาธิปไตยในการทำงาน

-ก..... 1. วันดี จะตัดสินใจโดยใช้หลักการสมเหตุสมผลมากกว่าอารมณ์
-ค..... 2. วันดี ปฏิบัติตามกฎหมายระเบียบของสังคม
-ง..... 3. สมชาย จะให้ความเคารพในสิทธิและหน้าที่ของกันและกัน
-ง..... 4. สมหญิง เคารพและปฏิบัติตามกฎระเบียบของหน่วยงาน
-ก..... 5. สมปอง จะเคารพกฎระเบียบของครอบครัว
-ข..... 6. สมหวัง จะเคารพในกฎระเบียบของโรงเรียน
-ค..... 7. หญิงลี ให้ความร่วมมือกันวางแผนในการทำกิจกรรมในชุมชน
-ก..... 8. เจริญนี้ ลงมติโดยอาศัยเสียงส่วนใหญ่
-ข..... 9. ลำไย จะยอมรับในเหตุผลของผู้อื่นที่ดีกว่า
-ค..... 10. ก้อง มีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนหรือท้องถิ่น

เฉลยแบบทดสอบก่อนเรียน-หลังเรียน
ชุดที่ 1 เรื่อง พลเมืองดีตามวิถีประชาธิปไตย

ชื่อ.....ชั้น.....เลขที่.....

เฉลยก่อนเรียน

ข้อที่	เฉลย
1	ง
2	ค
3	ก
4	ง
5	ง
6	ค
7	ก
8	ง
9	ค
10	ก

เฉลยหลังเรียน

ข้อที่	เฉลย
1	ง
2	ค
3	ก
4	ง
5	ง
6	ค
7	ก
8	ง
9	ค
10	ก

